

Snažno podupiremo ulazak Hrvatske u EU, i to ne skrivamo

■ SAD jako dugo podržava rad Haaškoga suda i svih njegovih tužitelja, kako smo dugo zainteresirani za to pitanje i mislim da imamo pravo sami procijeniti surađuje li neka zemlja i čini li sve napore u suradnji. Naša ocjena je da to Hrvatska čini

Bruno LOPANDIĆ

bruno.lopandic@vjesnik.hr

Sameričkim veleposlanikom Robertom Foleyjem razgovarali smo odmah nakon što je održao predavanje na kojem je ustvrdio da se Hrvatska nalazi na povijesnoj prekretnici, da surađuje s Haaškim sudom i samo nekoliko dana pred službeni posjet hrvatske premjerke Jadranke Kosor američkom potpredsjedniku Joeu Bidenu. S veleposlanikom Foleyjem razgovarali smo o razlozima snažne američke potpore koju uživa Hrvatska.

■ Premjerka Kosor sljedećeg tjedna putuje u Washington u službeni posjet potpredsjedniku Bidenu. Veleposlaniče, zašto sada?

- Priznajemo da je ovo jako važno vrijeme za Hrvatsku i za cijelu regiju jugoistočne Europe. Toliko se toga događa u ovome trenutku. Po mojem mišljenju odluke koje je donijelo političko vodstvo Hrvatske oblikovat će budućnost. Zašto? Zato jer se nalazimo usred ekonomске krize koja nas je sve pogodila, a Hrvatska je suočena s teškim ekonomskim odlukama. Drugo, Hrvatska je pred vratima Eu-

onda i sigurnost. Hrvatska je ambiciozna zemlja i želi postići velike ciljeve. To smo vidjeli u Afganistanu i kod sudjelovanja u svim ostalim mirovnim operacijama. Hrvatska želi biti dio europskog kluba, taj cilj želi postići stoljećima i želi biti primjer ostalima u regiji. Sve to podupiremo. No, njezina sposobnost da sve to postigne na kraju je povezana sa zdravom ekonomijom. Kao prijatelj, mislim da mogu reći kako je hrvatski ekonomski napredak dosad bio posuđen u posljednjih nekoliko godina. Svi smo otkrili ograničenja posuđivanja. Sada je došlo vrijeme za sve nas da stegnemo remen i lišimo se starih navika. To se tiče i nas u SAD-u, jer smo živjeli iznad svojih mogućnosti, trošili smo više nego što smo zarađivali, a naša vlada je gomilala dugove. Ovo je teško vrijeme koje zahtijeva teške odluke. Kako bi se te teške odluke razumjele i prihvatile, pomaže sudjelovanje svih. Jako je dobar znak to što je predsjednik Josipović izrazio potporu Vladinu programu i važno je da ostale političke stranke ponude svoje zamisli i pomognu formirati program kako bi ga svi građani mogli prihvati. Reforme zahtijevaju promjene koje mogu biti teške, no na kraju

» *SAD jako dugo podržava rad Haaškoga suda i svih njegovih tužitelja, kako smo dugo zainteresirani za to pitanje i mislim da imamo pravo sami procijeniti surađuje li neka zemlja i čini li sve napore u suradnji. Naša ocjena je da to Hrvatska čini*

» *Hrvatska priпадa Europi i oduvijek je pripadala. To je uistinu hrvatski dom. Vjerujemo da će Hrvatska imati velike koristi od te otvorenosti i povezanosti*

ropske unije. Treće, budućnost cijele regije je i dalje nesigurna. Zbog svih tih razloga činilo nam se kako je pravo vrijeme da pozovemo premijerku Kosor u Washington kako bi SAD pokazao svoju potporu programu ekonomskog oporavka i ekonomskom programu koji će Hrvatsku učiniti puno produktivnijom, sposobnijom za tržišno natjecanje i pogodnom za strana ulaganja. Mi podupiremo brzi ulazak Hrvatske u Europsku uniju, pod uvjetom da se ispunе svi kriteriji, ali i otvorena vrata za ulazak cijele regije u euroatlantske institucije. Mislimo da je regija napredovala, i to kroz ulazak Hrvatske u NATO i vrlo brzo u Europsku uniju.

■ **Ovog tjedna ste spomenuli da se Hrvatska nalazi na povijesnoj prekretnici. Zašto mislite da je ta prekretnica upravo sada. Neki bi vam rekli da smo dosad već imali dosta povijesnih prekretnica?**

- Zašto sada? Zbog krize. Zbog činjenice da su sve zapadne zemlje dosegle točku od koje više ne mogu samo tako trošiti posudeni novac kako bi zakamuflirale ekonomske politike koje nemaju smisla. To vrijeme je prošlo. To smo vidjeli u Grčkoj, u drugim dijelovima Europe, ali i u SAD-u. Morali smo donijeti neke teške odluke. Te odluke su neizbjježne i mislim da je najveća vrlina programa ekonomskog oporavka hrabrost premijerke Kosor u priznavanju hitnosti i potrebe za reformama, ali i odlučnosti da se toliko potrebne reforme provedu.

■ **Imaju li ove reforme veze i važnost za cijelu regiju?**

- Mislim da je sve povezano, politika i ekonomija, pa

Snažni Hrvatski

Dijelimo zajedničku viziju za ovaj c podupiremo što skori

puta Hrvatska će biti spremna za tržišno natjecanje, koja će procijetati u EU i osigurati stvarna radna mjesta i stvarni prosperitet za svoje građane. Mislim da će biti potpore za taj program.

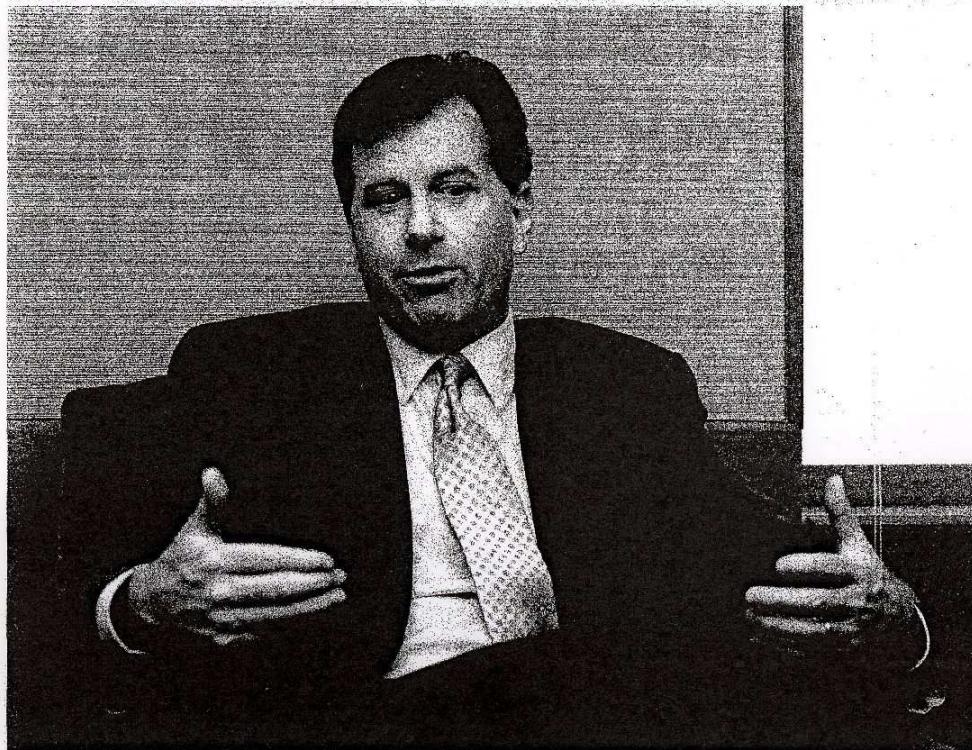
■ **Ovog tjedna ste svojim saveznicima u Europskoj uniji poručili kako SAD smatra da Hrvatska ispunjava sve uvjete vezane uz suradnju s Haaškim sudom, vezano uz problem koji Hrvatska ima s otvaranjem poglavlja 23 u pregovorima s Unijom. Neke članice EU-a, vaše saveznice, ne misle tako. Kako to?**

- Odluku o tome treba li otvoriti poglavlje 23. mora donijeti isključivo Europska unija, a ne SAD. SAD jako dugo podržava rad Haaškoga suda i svih njegovih tužitelja, jako smo dugo zainteresirani za to pitanje i mislim da imamo pravo sami procijeniti surađuje li neka zemlja i čini li sve napore u suradnji. Naša ocjena je da to Hrvatska čini. Pomno smo promatrali rad radne skupine pod vodstvom policije, koju je uspostavila pre-

mijerka. Ta skupina je napravila vrlo konkretnе stvari u istrazi bez ostatka. Radilo se na vrlo agresivan i temeljit način. Radna skupina je bila sposobna odrediti do značajne razine što se dogodilo s nestalim dokumentima, tko ih je uzeo. Impresionirani smo tim naporima i mislimo da su ozbiljni i vjerodostojni. Suradnja s Haaškim sudom se mora, naravno, nastaviti jer ne mislimo da je ta suradnja nešto s čim se staje. Potraga za nestalim dokumentima se mora nastaviti.

No, što se SAD-a tiče, napore hrvatske vlade smatramo ozbiljnim i vjerodostojnim, i ne bojimo se to reći. Naši prijatelji u EU će morati donijeti vlastite odluke, no mi snažno podupiremo ulazak Hrvatske u EU, i to ne skrivamo. Podupiremo i ispunjavanje kriterija koje Hrvatska mora napraviti u toliko drugih područja da bi u EU ušla, uključujući i poglavlje 23. Na području vladavine prava, pravosuđu, također podupiremo potrebne akcije i reforme.

■ **Mislite li da će ti napor**

» Najveća je vrlina programa ekonomskog oporavka hrabrost premijerke Kosor u priznavanju hitnosti i potrebe za reformama, ali i odlučnosti da se toliko potrebne reforme provedu

» Pomno smo promatrali rad radne skupine pod vodstvom policije, koju je uspostavila premijerka. Ta skupina je napravila vrlo konkretnе stvari u istrazi bez ostatka. Radilo se na vrlo agresivan i temeljit način. Radna skupina je bila sposobna odrediti do značajne razinе što se dogodilo s nestalim dokumentima, tko ih je uzeo. Impresionirani smo tim naporima i mislimo da su ozbiljni i vjerodostojni

» Naši prijatelji u EU će morati donijeti vlastite odluke, no mi snažno podupiremo ulazak Hrvatske u EU, i to ne skrivamo

» Činilo nam se kako je pravo vrijeme da pozovemo premijerku Kosor u Washington kako bi SAD pokazao svoju potporu programu ekonomskog oporavka i ekonomskom programu koji će Hrvatsku učiniti mnogo produktivnijom, sposobnijom za tržišno natjecanje i pogodnom za strana ulaganja

MARTINA POPOVIĆ

o podupiremo ulazak e u EU, i to ne skrivamo

o Europe. Hrvatska igra jako važnu ulogu u promociji stabilnosti ovog dijela Europe. Napokon, snažno ulazak Hrvatske u Europsku uniju, od čega će imati koristi Hrvatska, Europa i cijela regija

OCJENA

Hrvatska igra jako važnu ulogu u promociji stabilnosti ovog dijela Europe

■ Kako biste okarakterizirali odnose Hrvatske i SAD-a?

- Mislim da su ti odnosi izvanredni. Oni su izvanredni u svim područjima, osim u ekonomskom, gdje su potrebna poboljšanja. U političkom, vojnom i sigurnosnom smislu snažno smo povezani. To počinje s našim zajedničkim članstvom u NATO-u, zatim time što stojimo zajedno, rame uz rame, u Afganistanu. Dijelimo zajedničku viziju za ovaj dio Europe. Hrvatska igra jako važnu ulogu u promociji stabilnosti ovog dijela Europe. Napokon, snažno podupiremo što skoriji ulazak Hrvatske u Europsku uniju od čega će imati koristi Hrvatska, Europa i cijela regija. Jedino nam nedostaje taj ekonomski dio. Hrvatska je zemlja s bezgraničnim mogućnostima, za koju bi bilo normalno da se ulagači natječu u tome tko će ulagati i na taj način pomognu razvoj zemlje, stvore nova radna mjesta i napredak, ali, na žalost, Hrvatska loše stoji na ljestvici zemalja s kojima je lagano poslovati. Umjesto olakšavanja, birokratska realnost je takva da obeshrabruje ulagače. Smatramo da postoji mnogo veći potencijal za američka ulaganja i trgovinu ako se postojeće stanje promijeni. Zapravo, nije riječ toliko o američkim ulaganjima, nego o hrvatskoj sposobnosti da se natječe na globalnom tržištu i kao članica Europske unije. Premijerka Kosor je vrlo hrabro identificirala cijeli niz strukturnih promjena koje su potrebne želi li Hrvatska svojim građanima osigurati posao i prosperitet koji će im trebati u budućnosti.

koje ste opisali biti dovoljni da glavni tužitelj Brammertz bude pozitivniji nakon što sljedeći tje dan posjeti Zagreb?

- Nadamo se da će biti, stvarno se nadamo. Mi ga podržavamo, podržavamo njegov rad i pravo da traži dokument za koji smatra da je važan za istražu. No, on je u Haagu. Mi koji smo ovde u Hrvatskoj, pratimo kako zapoživo što se događa i možemo procijeniti da je ova vlasta, za razliku od onog što je bio slučaj u prošlosti, snažno predana traženju dokumenta. Nadamo se da će to glavni tužitelj priznati.

Moram podsjetiti da je SAD u prošlosti znao imati i mnogo negativniju ocjenu hrvatske suradnje s Haaskim sudom od nekih naših europskih prijatelja i tužiteljice. Što se našće, sve je ostalo isto - mi smo sposobni donjeti vlastitu procjenu.

■ Zašto SAD tako snažno podržava ulazak Hrvatske u EU?

- Zato jer je to dobro za Hrvatsku, za Europu i za regiju. Zašto za Hrvatsku? Taj težak proces kroz koji idete

će vas promijeniti na puno načina, institucionalno, kroz politiku, i to je dobro za demokraciju i ekonomski napredak. Promjene bi bilo teško ostvariti bez atraktivnosti ovog procesa. Drugo, Hrvatska pripada Europi i oduvijek je pripadala. To je uistinu hrvatski dom. Vjerujemo da će Hrvatska imati velike koristeći od te potovanosti i povezanosti. Vaša djeca imat će nove mogućnosti, studirat će i raditi u Europi, europeizacija Hrvatske je također dobra.

EU će na dugе staze transformirati hrvatsku ekonomiju u dobrom smjeru. Članstvo Hrvatske u EU je moćan signal ostalima u regiji. Zamislite samo da Hrvatska sada ostane blokirana i da se pregovarački put zaustavi. To bi imalo demoralizirajući efekt na ostale. Hrvatski ulazak u EU, naravno, ne znači da će je ostati slijediti odmah. No, imat će put, vrlo jasnu sliku o provedbi potrebnih reformi te uspostavljanju nagrada za provedbu tih reformi. Zbog svih tih razloga, članstvo u EU je za Hrvatsku jako dobro.